

Jo sospito que els eclesiàstics de la parròquia d'alguna manera simpatitzaven amb la causa dels carlins. En tot cas, és segur que no compartien gens ni mica la federal.

Així és que, en triomfar la Revolució de Setembre —1868—, la Junta Revolucionària del nostre poble tot seguit hagué d'encarar-se amb l'animositat popular contra el rector, mossèn Geonés, a qui s'obligà desocupar l'exconvent que esdevenia local per escoles, habitatge de professors i caserna. Igualment se suprimien les acostumades subvencions municipals per a funcions religioses.

No cal dir que darrera aquests fets hi havia —primer com a president de la Junta i després com a batlle— el federal Pere Caimó, que no solament era un anticlerical «com Déu mana», sinó un alcalde sense excessius escrúpols legalistes i burocràtics.

L'Ajuntament que ell amb tanta fermesa presidia donà suport, informant favorablement, sol·licitud feta i signada per cinc-cents trenta-nou dones de Sant Feliu que exigien del Govern provisional la separació immediata de l'Església i de l'Estat i la instauració del matrimoni civil.

La impaciència havia de ser molt gran perquè, al mes següent, sense esperar resposta del Govern ni de les Corts Constituents —que tot just es començaven a reunir— el nostre Consistori, unànimement i pel seu compte, acordà la legalitat de la celebració del matrimoni civil al nostre districte. I mentre aquests s'anaven ja celebrant aquí, el Municipi continuava adreçant-se a les Corts requerint la llibertat de cultes —«la més gran de les llibertats», deien— i el matrimoni civil.

Endebades es queixaven diverses persones, entre elles el Bisbe, d'aquest acord i de l'ús que se'n feia; inútil fou el seriós advertiment del governador. L'acord municipal seguí vigent fins després dels fets d'octubre, amb un nou Ajuntament, posat pels militars, que immediatament el revocà.

Després d'això, arribada la Primera República, el tenaç Caimó, novament Alcalde, no solament féu empresonar el rector i altres capellans, sinó que convertí l'església parroquial en caserna militar i prengué solemnement possessió de l'església de Sant Joan.

Restauració. Augment del poder eclesiàstic. Escoles religioses. Escola laica.

Mentrestant, l'eclesiologia catòlica oficial continuava en la seva línia apològica i reaccionària, de forma que en

el primer Concili Vaticà (1869-1870) s'autodefinia com a «societat perfecta» dotada de tots els drets i mitjans, és a dir, una potència. Aquesta va ser la mentalitat dominant de la majoria de bisbes —que no de tots— que, com és lògic, anava amb consonància amb el món cultural i polític de l'època del tradicionalisme romàntic, de l'absolutisme polític i de la restauració.

Amb la nostra Restauració, doncs, s'anul·laren tots els esforços dels liberals encaminats a separar el poder de l'Església i de l'Estat fent viable un estat no confessional, i augmentà el poder eclesiàstic que volia conservar el catolicisme del poble a través del poder i la pressió social i, sobretot, de l'educació religiosa. Els catòlics, invocant el principi de «llibertat d'ensenyament», crearen escoles privades com a mitjà d'evangelització.

A Sant Feliu s'establiren, cronològicament, l'Inmaculado Corazón de María, Carmelitas, la Divina Pastora i els Hermanos de las Escuelas Cristianas. Altres ordres religioses es dedicaren a la beneficència.

Pels volts d'aquests mateixos anys, 1889, es constituí una societat «Fomento de la Enseñanza Láica». «El carácter de la Sociedad será puramente científico, y su objeto el sostener y fomentar la enseñanza láica».

Paradoxalment, no per això milloraren les relacions de l'església local amb la majoria del poble, ni va créixer la religiositat a Sant Feliu, ans tot el contrari.

Quan finalitzava el segle, 1896, el rector, mossèn Jaume Puig, havia de reconèixer que ni patrons ni obrers eren cristians i qualificava la cooperativa «La Económica» i la premsa d'anti-religioses. Deia: «Estas publicaciones no son católicas y la mayor parte son democráticas, y éstas son leídas por los obreros».

Opinava també que calia cristianitzar els santfeliuencs per mitjà de l'autoritat, del poder, «Hay que hacerlos cristianos y sólo puede hacerlo con verdadero éxito una autoridad local y nacional verdaderamente católicas».

ÀNGEL JIMÉNEZ

CONTE PEL FUTUR

Diuen que hi havia un País que anomenaven Catalunya. Explica la història que era una terra verda, rica, on el sol llepava el seu cos i el vent, boig i rialler, gronxava els seus arbres inclinats. Un País flotant, diuen, en el ventre blau i escumós del mític Mare Nostrum. Cal aclarir que el Mare Nostrum —la Mediterrània!— era un mar al que desconeguts Déus de ferro i urani mataren i es begueren a glops de traïció. Bé, això és un altre tema...

Parlàvem d'un remot País anomenat Catalunya. Diuen que la gent d'aquell País enraonava una llengua estranya, però hermosa. Una parla que fins i tot molts poetes, segurament folls, treballaven amb un amor incessant. Era aquesta una llengua dolça i aspra alhora, com feta tota de música celestial i sorolls de tempesta. Tinc entès que en deien Català i, malgrat tot, es feia agradable d'oïr. Diuen també que aquell País era una gran amalgama de gent diversa, amb cultures i homes diferents però amb un únic anhel d'identitat, amb un indestructible esperit de Poble, amb una ferma esperança de llibertat...

Diuen que un dia arribaren a aquella terra encesa uns estranys invasors que, sense armes, a poc a poc, anihilaren la seva veu i segaren maquiavèl·licament el cos de les seves arrels. Quotidianament els tregueren la llengua —el seu més sagrat tresor— i de sobte, molt solemnement, arriaren la seva Senyera de quatre venes sagnants.

I diuen també, i això em costa creure-ho, que aquell País mai no va reconèixer a l'invasor i encara a sobre, molt sovint, li reien les gràcies. Tot això, com dic, costa de creure però..., veritat que és bonic el nom de Catalunya?

Potser que li donem un carrer!

LITUS (Segle Vil)